

Fellesforbundet

Norsk Folkehjelp

SAMARBEIDSAVTALE 2016 – 2019

mellom

FELLESFORBUNDET

Pb. 9199 Grønland, 0134 Oslo

Besøksadresse: Lilletorget 1, 0184 Oslo

og

NORSK FOLKEHJELP

Pb. 8844 Youngstorget, 0028 Oslo

Besøksadresse: Storgt. 33 A Oslo

1. BAKGRUNN OG FORMÅL

Fellesforbundet og Norsk Folkehjelp deler sterke tradisjoner for internasjonal solidaritet. Partene er derfor enige om å inngå et samarbeid for å støtte Norsk Folkehjelps arbeid i Sør-Afrika.

Norsk Folkehjelp støttet kampen mot koloniherrredømme og apartheidregime i det sørlige Afrika. Etter hvert som den politiske situasjonen endret seg i retning frigjøring og demokrati innledet man samarbeid med sosiale organisasjoner og interessegrupper i regionen som jobbet for å påvirke utviklingen i retning omfordeling, utjevning, og demokratisering.

I Sør-Afrika samarbeider Norsk Folkehjelp med organisasjoner som arbeider for demokrati og omfordeling av makt og ressurser. Sør-Afrikas rolle er også svært viktig i regionen. Vi har derfor en regional profil på programmet som gir støtte til organisasjoners erfaringsutveksling og alliansebygging på tvers av landegrensene i det sørlige Afrika.

Sør-Afrika har en demokratisk forfatning og lover som skal sikre like rettigheter for alle. Landet er rikt og regjeringens politikk har fremmet økonomisk vekst og bedre samkvem mellom de ulike folkegruppene. Store grupper har fått det bedre og har nå tilgang til utdanning, bolig og helsevesen.

Samtidig sliter landet med store utfordringer. Rikdom og makt er ekstremt skjevt fordelt og gjør Sør-Afrika til et av landene i verden med størst ulikhet. Økonomisk og politisk makt er i hendene på en liten elite som består av hvite, men også forretningsfolk og investorer fra den svarte delen av befolkningen, og folk med politiske verv og posisjoner i regjeringsapparatet. Samtidig sliter landet med en ekstremt høy arbeidsledighet. Sosiale velferdsordninger undergraves av privatisering av offentlige tjenester. Korrupsjon er et økende problem. Fra midten av 90 tallet opplevde man også økende spenninger mellom ANC (African National Congress) i regjeringsposisjon og fagbevegelse og sivilsamfunn for øvrig. ANC blir kritisert for sentralisering av makt, og for å lytte for lite til sivilsamfunn og fagbevegelse. Stor ulikhet, skyhøy

arbeidsledighet (30-40%) og fattigdom parallelt med svekkelse av sivilsamfunn og fagbevegelse gir også grobunn for populistiske krefter.

Samtidig ser vi at røster som stiller kritiske spørsmål til utviklingen og særlig media, blir forsøkt kneblet. Regjeringen har blant annet fremmet offentlighets lover som i praksis vil begrense ytringsfriheten og gjøre det vanskeligere å drive undersøkende journalistikk og å avdekke korrupsjon.

Sør Afrika er en stormakt i regionen. Utviklingen i Sør-Afrika har stor betydning for utviklingen i nabolandene. Sør-Afrika er blant de største investorene i Afrika, inkludert i Zimbabwe og Mosambik. Interessene er knyttet til industri, energi, turisme og handel, men også til jord og naturressurser som skog, naturgass og mineraler. Strømmen av arbeidsmigranter og politiske flyktninger til Sør-Afrika fra regionen for øvrig, har satt spørsmål om innvandring og asylpolitikk på dagsordenen. Migrasjon og flyktningstrømmer vever landene tettere sammen, men har også bidratt til økt fremmedfrykt og sosial uro i Sør Afrika.

Sør-Afrika har spilt - og spiller fortsatt, en ledende rolle i det politiske arbeidet i regionen – enten gjennom SADC samarbeidet, bilateralt eller som arena for aktører i sivilt samfunn. Arbeid for å fremme en demokratisk utvikling i Zimbabwe målbæres for eksempel av sterke folkelige organisasjoner, media og interesseorganisasjoner i Sør Afrika. Tilsvarende er det bygd opp andre regionale nettverk for å styrke likestilling, pressefrihet, organisasjonsfrihet og faglige rettigheter m.m. med sterk forankring i Sør Afrika. For i mange av landene i regionen utfordres nå både fagbevegelse og sivilsamfunn av autoritære tendenser i samfunnet og av at tidligere frigjøringsbevegelser sliter med å omdanne seg til demokratiske partier. Tett sammenveving av parti- og regjeringsapparat og begrensninger av ytringsfriheten gjennom restriktive presselover er eksempler på dette.

2. PARTNERE

Organisasjonene som Norsk Folkehjelp samarbeider med i Sør-Afrika forholder seg til disse sammenhengene og utfordringene, fungerer som vaktbikkjer og arbeider for økonomisk omfordeling og demokrati gjennom organisering og sosial mobilisering. Vi støtter både kampanjer som har kortsiktige mål og organisasjoner som jobber mer langsiktig. Blant våre langsiktige partnere er:

Interesseorganisasjonen TCOE fremmer organisering og skolering som middel for endring. Samarbeidet gjelder tiltak som gjør organisasjoner av menn og kvinner i lokalsamfunn i Sør-Afrika bedre i stand til å fremme egne interesser, sikre inntekts- og livsgrunnlaget og fremme krav om jordreformer og bedre jordbrukspolitik. TCOE har også et mål om å fremme allianser mellom folkelige organisasjoner, aktivistgrupper og fagbevegelse på tvers av landene. Småbønder i Mosambik som fortreges til fordel for skog- og sukkerplantasjer har mye å lære bort og lære fra småbønder i Sør-Afrika når det gjelder organisering og påvirkningsarbeid. Derfor tar samarbeidet med TCOE også sikte på å skape felles møteplasser der organisasjonene kan utveksle erfaringer og lære av hverandre. I dette arbeidet er skolering for å gi kvinner økt selvtillit og innflytelse sentrale element. TCOE har lansert nettverket Rural Womens Assembly som i dag er aktive i 8 land i regionen og som sloss for rettighetene til kvinner på landsbygda. Samarbeidet med landarbeiderorganisasjonen CSAAWU er også styrket.

Crisis in Zimbabwe er en koalisjon av organisasjoner i Zimbabwe som kjemper for demokrati. Det får støtte gjennom landprogrammet vårt i Zimbabwe. Koalisjonen har også et regionalt kontor i Johannesburg, Sør-Afrika for å kunne jobbe bredere i regionen og på kontinentet, for eks. påvirke posisjonene til SADC og den Afrikanske Union. Alliansebygging i Sør-Afrika er en av forutsetningene for å få dette til. De har i senere tid også engasjert seg i situasjonen i Swaziland

som er et repressivt kongedømme hvor politiske partier er forbudt. Det vil bli spesielt viktig fra 2016 når Swaziland overtar formannskapet i SADC.

Right 2 Know kampanjen sloss for å bevare et sterkt vern for ytringsfriheten blant annet gjennom kampanjen mot den såkalte «secrecy bill». R2K er i dag blitt Sør Afrikas viktigste forkjemper for ytringsfrihet, for varslere, for rett til informasjon og retten til kommunikasjon. De vant nylig en viktig kamp for retten til å protestere i Høyesterett i Sør Afrika. R2K ønsker på videreutvikle sin medlemsbase og nedslagsfelt i Sør Afrika. Så langt har de først og fremst vært synlige i de store byene, men nå er de økende grad også organisert og representert i de mindre byene. Gjennom samarbeidet med Norsk Folkehjelp ønsker de også å utvikle en sterkere regional stemme og øke samarbeid med folkehjelpas øvrige partnere i regionen.

Abahlali baseMjondolo er en organisasjon av shack dwellers (slumbeboere) i Durban som slåss for bedre hus, rettigheter til land, kommunale tjenester og mot korrupsjon. Kampanjene deres går ut på at slumområdene i Sør-Afrika skal oppgraderes og få skikkelig elektrisitet og vanntilførsel, heller enn å flytte beboerne ut i periferien. Abahlali baseMjondolo bruker folkelig organisering, massemobilisering og demonstrasjoner i sine kampanjer, og har blitt kalt en av de mest effektive organisasjonene i sørafrikansk sivilsamfunn. Gjennom samarbeidet med Norsk Folkehjelp vil vi sette fokus på organisasjonsutvikling og ekspansjon til andre områder av Sør Afrika

African Institute for Agrarian Studies (Aias) er en uavhengig forskningsinstitusjon som driver med politisk påvirkningsarbeid innen land og naturressurser - gjennom forskning, dialog, opplæring og distribusjon av informasjon. Aias samarbeider med ulike organisasjoner og myndigheter og assisterer dem i kapasitetsbygging innen politikkformulering og forskning. De tilrettelegger også for dialog mellom myndigheter, akademikere, sivile samfunn og andre innen land- og jordbruksspørsmål, med særlig fokus på landrettigheter for marginaliserte grupper. Aias arbeider på et nasjonalt, regionalt og internasjonalt nivå.

Med støtte fra Fellesforbundet og Norsk Folkehjelp kan våre samarbeidspartnere i Sør-Afrika og i det Sørlige-Afrika arbeide videre med økonomisk omfordeling og demokrati gjennom organisering og sosial mobilisering.

3. AVTALENS OMFANG

Med utgangspunkt i avtalens formål ønsker Fellesforbundet og Norsk Folkehjelp å legge følgende rammer for samarbeidet i avtaleperioden:

- Programstøtte
- Politisk påvirkningsarbeid
- Organisatorisk samarbeid

3.1. Programstøtte

- Programstøtten skal gå til landprogrammet i Sør-Afrika der Norsk Folkehjelp har et organisert samarbeid med partnere og deres organisasjoner. Fellesforbundet er med dette hovedsamarbeidspartner for Norsk Folkehjelp til dette programmet (ved siden av Norad støtten). NF har søkt Norad om følgende støtte til SAP (egenandelsbehov i parantes)
2016 KR 9 929 778 (992 978)
2017 KR 10 030 514 (1 003 051)
2018 KR 10 231 124 (1 023 112)
2019 KR 10 435 746 (1 043 575)

- Dersom det oppstår uforutsette situasjoner som innebærer at et eller flere prosjekter ikke lar seg gjennomføre, vil partene i fellesskap komme frem til alternative løsninger innenfor rammen av målet for denne avtale.

3.2. Politisk påvirkningsarbeid

Det legges opp til løpende kontakt mellom Fellesforbundet v/forbundsleder eller den som blir bemyndiget til det og Norsk Folkehjelp v/generalsekretær eller den som blir bemyndiget til å:

- Fremme politiske saker av felles interesse og fremme disse i egnede fora.
- Utarbeide felles informasjonsmateriell og kommunikasjonsopplegg i politiske saker som Fellesforbundet og Norsk Folkehjelp står sammen om.

3.3. Organisatorisk samarbeid

Det organisatoriske samarbeidet skal omfatte alle organisasjonsleddene i Fellesforbundet og Norsk Folkehjelp.

- Det utvikles felles informasjonsmateriell og nyhetstjenester.
- Norsk Folkehjelp bidrar på Fellesforbundets ulike arrangementer med personell og materiell når det er ønskelig.
- Fellesforbundets tillitsvalgte skal gis mulighet til å engasjere seg i samarbeidet gjennom å støtte opp om prosjektene i SAP: politisk og økonomisk.
- Det skal gis mulighet for at avdelingene og klubbene skal kunne motta informasjon om den årlige 1.mai-aksjonen, akutte kriseinnsamlinger og symbolske gaver.
- Ved utsendelse av de årlige årsmøtesøknadene til avdelinger og klubber skal Norsk Folkehjelp invitere seg ut for å snakke om samarbeidet på SAP.

4. PLIKTER OG RETTIGHETER

4.1. Partene har et felles ansvar for utarbeidelse av en årlig handlingsplan og budsjett som ivaretar de tre innsatsområdene som omfattes av denne samarbeidsavtalen. Handlingsplan med budsjett følger kalenderåret.

4.2. *Fellesforbundet skal:*

- Godkjenne bruk av forbundets logo i saker som omfattes av denne avtalen.
- Oppnevne en representant som kontaktperson overfor Norsk Folkehjelp i gjennomføringen av avtalen.
- Godkjenne den oversendte sluttrapport for hele avtaleperioden innen tre måneder etter at den er mottatt fra Norsk Folkehjelp.
- Fellesforbundets andel gjennom denne avtalen utgjør over 50% av Norads egenandel i SAP. Fellesforbundet skal tilrettelegge for at avdelinger og klubber kan gi ytterligere støtte med mål om at 100 prosent av egenandelene til både SAP dekkes av Fellesforbundet.

4.3. *Norsk Folkehjelp skal:*

- Bidra med bilder og reportasjer med minimum to artikler i året fra SAP til bruk i Fellesforbundets informasjonsarbeid.
- Legge til rette for minst et delegasjonsbesøk i løpet av avtaperioden til SAP .
- Bidra til at avdelinger og klubber får informasjon og mulighet til å støtte Norad egenandeler i SAP .

- Uten opphold kontakte Fellesforbundet om eventuelle endringer, forsinkelse eller uforutsette hendelser som innebærer at de vedtatte planer ikke kan gjennomføres, herunder force majeure.
- Levere en årlig rapport for fremdrift og forbruk av midler innen utgangen av hvert år.

5. ØKONOMISK BIDRAG

I perioden 2016 – 2019 vil Fellesforbundet hvert år bruke kr. 500 000 til gjennomføring av samarbeidsavtalen. Støttebeløpet kan økes når som helst.

5.1. Fellesforbundets årlige bidrag til avtalen på kr. 500 000 fordeles slik:

- Kr 450 000 til Norad egenandeler for programstøtte SAP
- Kr 50 000 til politisk påvirkningsarbeid og organisatorisk samarbeid blant tillitsvalgte, avdelinger og klubber. Det utarbeides materiell, annonser og redaksjonelle artikler for å engasjere disse i samarbeid med Fellesforbundet. I tillegg skal summen dekke administrasjon av samarbeidsavtalen i Norsk Folkehjelp. Disse midlene bidrar til å sikre avtalen en forsvarlig gjennomføring av alle tiltak nevnt over, blant annet regnskapsførsel, faglig oppfølging, IT støtte og lignende.

Norsk Folkehjelp fakturerer det årlige bidraget på kr 500 000 i løpet av 1. kvartal.

6. ETISK GJENNOMFØRING

Det forutsettes en gjensidig høy etisk standard i samarbeidet, i alle ledd fra avtaleforhold til gjennomføring av markeds- og mediearbeid. Hver av partene har selv ansvaret for at den aktuelle part opptrer innenfor det til enhver tid gjeldende offentlige regelverk.

7. AVTALENS VARIGHET

- 7.1.** Denne avtale gjøres gjeldende for perioden 2016 – 2019.
- 7.2.** Uenighet i forståelse av denne avtale søkes løst ved forhandlinger. Dersom dette mislykkes, avgjøres saken ved voldgift hvorav hver av partene oppnevner hver sin representant; disse i fellesskap oppnevner en oppmann.
- 7.3.** Hver av partene kan si opp avtalen med 6 –seks- måneders ved mislighold av samarbeidsavtalen og ved force majeure.

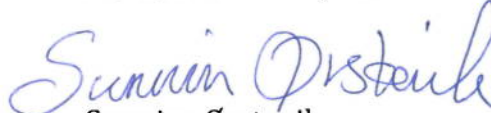
Denne avtale er utarbeidet i 2 – to – originaler, én til hver av partene.

Oslo, den

FELLESFORBUNDET

 Jørn Eggum
 forbundsleder

NORSK FOLKEHJELP

 Sunniva Ørstavik
 generalsekretær